

# FORMAS



**LUND**  
UNIVERSITY

## URBAN TURISMUTVECKLING I FÖRNYELSE:

---

HANTERA HÅLLBARHET I TILLTAGANDE  
TURISMFLÖDEN





# Projektets syfte

---

- Projektets syfte är att omvärdera turismens roll i städer genom involvering av intressenter inom och utanför turismnäringen från ett flervetenskapligt perspektiv.
- Projektet består av fem kompletterande delprojekt som adresserar olika mångfacetterade utmaningar och konsekvenser av överturism.



# Forskare

---



Maria Månsson, Jörgen Eksell, Cecilia Cassinger,  
Michael Johansson, Lena Eskilsson, Jan Henrik  
Nilsson, Monica Porzionato (saknas på bilden)



# Dagens webinarium

---

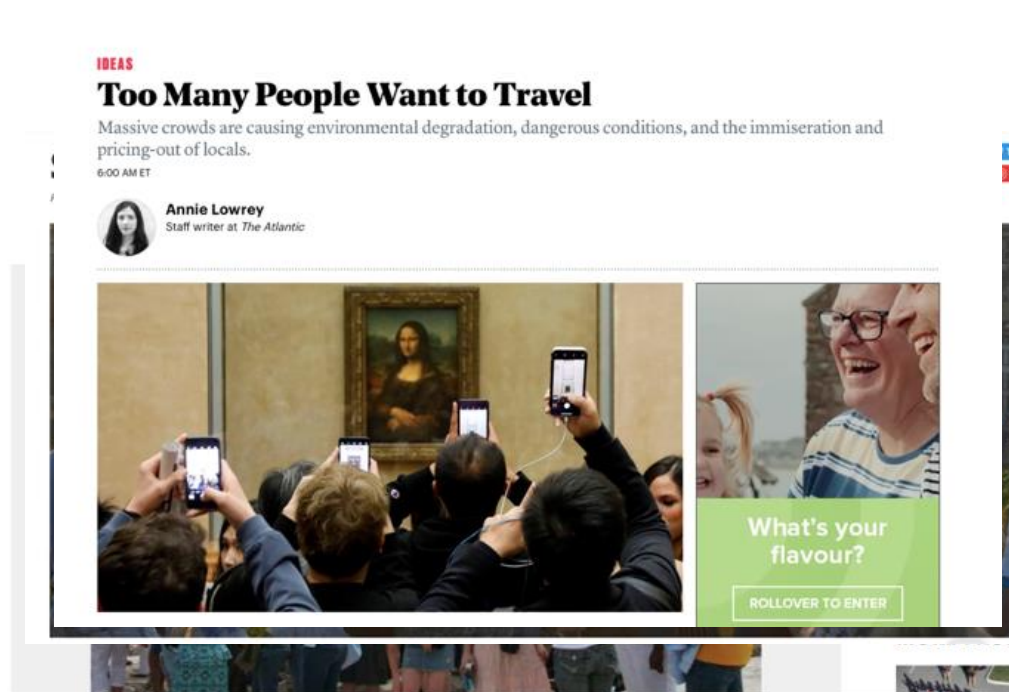
- Överturismens uppkomst och utbredning
- Presentation av Cecilia Cassinger – docent i strategisk kommunikation & Jan Henrik Nilsson – docent i kulturgeografi
- Moderator, Jörgen Eksell
- Diskussion/frågor
- Ställ frågor genom Chatfunktionen
- Webbsändningen spelas in



# Vad är överturism?

---

- Företrädesvis ett urbant fenomen som har getts stort utrymme i traditionella och sociala medier sedan 2017
- Barcelona, Venedig, Amsterdam, Berlin och Rom är exempel på städer som har problem med överturism
- En konsekvens av ett ökande resande och turismkonsumtion som har pågått under lång tid



# Konfliktytor

---

- Överturismens konflikter hänger samman med ett fokus på tillväxt inom platsutveckling
- Konflikter finns på olika nivåer och i olika relationer
  - Mellan invånare och turister
  - Mellan olika politiska och ekonomiska intressen
- Uppkomsten av antiturism eller turismfobi



Bild: Der Spiegel



# Definitioner

---

- ”Överturism beskriver destinationer där värdar och gäster, lokalbefolkning och besökare, *tycker* att där är alltför många besökare och att livskvaliteten i området eller kvaliteten på turismupplevelsen har försämrats på ett oacceptabelt sätt” (Goodwin, 2017)
- ”Turismens effekt på en destination, eller del därav, som på ett genomgripande sätt har negativa effekter på medborgarnas *livskvalitet* och/eller på besökarnas *upplevelser*” (UNWTO, 2017)
- ”Överturism beskriver en situation där turismens påverkan, vid bestämda tidpunkter och på bestämda platser, överskrider fysiska, ekologiska, sociala, ekonomiska, psykologiska och/eller politiska *kapacitetströsklar*” (Europaparlamentet, 2018)



# Ett lokalt fenomen på olika skalor

---

- Överturism är ett lokaliserat fenomen
  - Bestämt av lokala förhållanden
  - Omöjligt att generellt definiera kvantitativt, men beror på (ökande) flöden av människor och materia
- Kapacitetströsklar verkar på olika skalor
  - Gator och kvarter mest uppenbart
  - Stadsnivån är den mest diskuterade i Europas storstäder
  - Globala nivån är den mest kritiska, resornas klimatpåverkan



Foto: Malin Zillinger

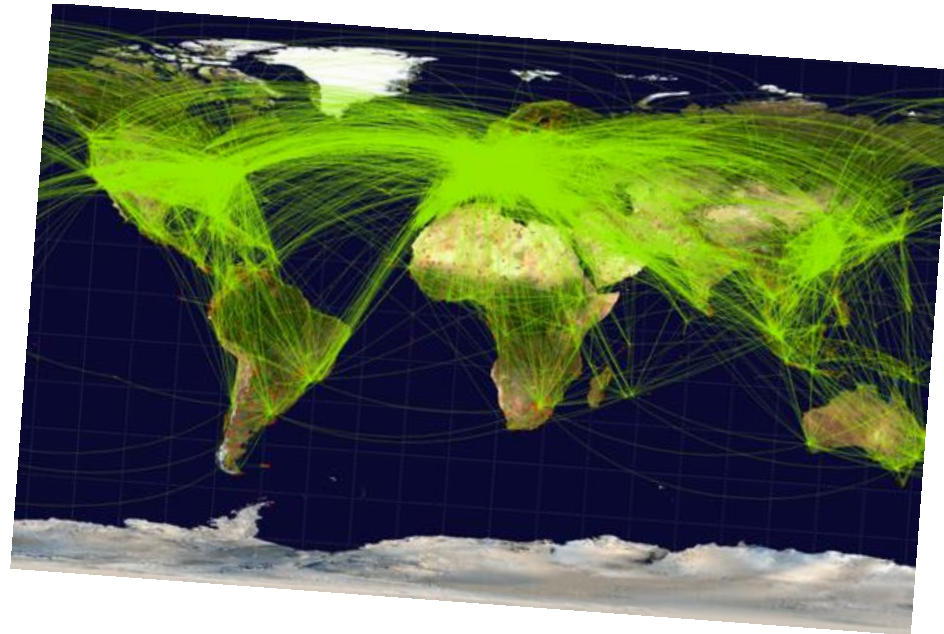




# Drivkrafter för turismens tillväxt (1)

---

- Generell samhällsutveckling
  - Ökad tillväxt och ökat välstånd
  - Global marknad: Kina, Indien, Mellanöstern och Afrika
  - Global folkökning
  - Årlig ökning av turism: 3-5 %, ger fördubbling sedan år 2000



# Drivkrafter för turismens tillväxt (2)

---

- Innovationer och digitalisering inom turismen
  - Lågprisflyg
  - Kryssningar
  - On-line researrangörer, t.ex. Booking.com
  - Delningsekonomiska plattformar, t.ex. Airbnb
  - Sociala medier



# Överturism i de nordiska länderna

---

- Säsongsbetonat
- Överturism finns främst på små destinationer under kortare perioder
- Några drabbade större städer är t ex Köpenhamn, Reykjavik
- Polarisering av över- och underturism

f

t

in



Record numbers made the hike to Norway's Preikestolen in 2019. ULLSTEIN BILD VIA GETTY

IMAGES



LUNDS  
UNIVERSITET

# Lärdomar från internationella exempel (1)

---

- Etablera ett förhållningssätt till destinationsutveckling som vilar på en långsiktig vision om hållbar turism
- Fokusera på intäkter från turismen snarare än antal besökare
  - Uppmuntra färre besökare att stanna längre och göra mer
- Ökat stöd för planering av turismflöden och turismkonsumtion för att motverka alltför stora påfrestningar på lokalsamhället
  - Föreslå alternativa sevärdheter och områden än de populäraste



# Lärdomar från internationella exempel (2)

---

- Skapa balans mellan besökare och invånare
  - Marknadsför platser i dialog med invånarna
  - Formulera riktlinjer för ansvarsfull turism, t ex uppförandekod för besökare
- Kommunicera en sammanhållen berättelse om destinationen som utgår från en agenda för hållbar turism



# Vill du veta mer?

---

- Rapporten: "Vad är överturism?", Lund University Press, utkommer den 15 april 2020.
- Beställ eller ladda ner den via <https://www.isk.lu.se/forskning/forskningsprojekt/urban-turismutveckling-i-fornyelse>



# Nästa webinarium: Överturism i spåren av populärkultur Maria Månsson, 8 maj kl 12-12.45

---





**LUNDS**  
**UNIVERSITET**